

Thuisbatterij of buurtbatterij? Grote belangstelling op landgoed Stille Wille

De voorlichtingsbijeenkomst over thuisbatterijen en buurtbatterijen op 6 juni was zó goed bezocht dat er extra stoelen bij moesten, en zelfs dat was nog niet genoeg. Bewoners zaten tot op de tafels en de grond om alles mee te kunnen krijgen. Dat zegt eigenlijk al genoeg: dit onderwerp leeft op landgoed Stille Wille.

En dat is niet zo gek. Steeds meer bewoners vragen zich af wat slim is als het gaat om energie opslaan. Is een thuisbatterij interessant voor je eigen woning? Of is het juist slimmer om samen te kijken naar een buurtbatterij? En hoe houd je daarbij grip op kosten, gebruik en onafhankelijkheid?

Eerst thuis: wat komt er kijken bij een eigen batterij?

Het eerste deel van de ochtend was in handen van Paul Paridaans van Kempen Energie, die ons meenam in de wereld van de thuisbatterij. Wat kost zoiets eigenlijk? Wat levert het op? Waar moet je technisch op letten? En misschien nog belangrijker: waar moet je juist mee oppassen?

Dat laatste bleek bepaald geen detail. Paul wees de aanwezigen erop dat je alert moet zijn op partijen die gouden bergen beloven. Zeker bij aanbieders die op afstand jouw batterij willen

aansturen of ontladen in ruil voor een vergoeding, is voorzichtigheid geboden. Er zijn rond dat soort constructies de laatste tijd de nodige vragen en schandalen geweest. Zijn advies was helder: kijk niet alleen naar de batterij zelf, maar ook goed naar de fabrikant, de aansturing en het gebruikte protocol. Juist daar zit veel verschil in.

Dat is extra belangrijk als we op landgoed Stille Wille straks misschien méér willen dan alleen losse batterijen naast elkaar. Als bewoners kiezen voor systemen die goed op elkaar aansluiten, kan dat de deur openen naar iets wat ook aan bod kwam: de zwermbatterij. Dat is een vorm waarbij meerdere thuisbatterijen samen slim worden aangestuurd, zodat ze gezamenlijk kunnen werken als een soort verspreide buurtbatterij. Niet één grote kast op één plek, maar een slim samenspel van meerdere batterijen. Dat kan interessant zijn, juist omdat je dan stap voor stap kunt groeien. Tegelijk vraagt het ook om duidelijke afspraken, passende software en vertrouwen in de partij die de besturing verzorgt. In de presentatie over buurtbatterijen werd dat beeld bevestigd: een zwermbatterij kan hetzelfde effect benaderen als een grote batterij, maar vraagt wel om een speciale app, duidelijke regels en goede afstemming tussen systemen.

De vragen uit de zaal lieten goed zien waar bewoners mee zitten. Heel praktisch, en terecht ook. Waarom krijg ik niet de volle prijs voor wat ik teruglever? Hoe krijg ik inzicht in mijn eigen verbruik? Kan ik met mijn elektrische auto mijn batterij opladen? Werkt een batterij ook als de stroom uitvalt? Heb ik een 3-fase aansluiting nodig? En wat gebeurt er eigenlijk met mijn vrijheid als een ander op afstand iets met mijn batterij doet? Het waren precies de vragen die je wilt horen op zo'n ochtend: scherp, betrokken en met beide voeten op de grond.

Daarna samen: hoe werkt een buurtbatterij?

In het tweede deel van de bijeenkomst nam Carol de Vries van Kempen Energie ons mee in de mogelijkheden van de buurtbatterij. Daarbij werd meteen duidelijk dat dit geen simpel verhaal is van “zet een grote batterij neer en klaar”. Een buurtbatterij is een grote batterij voor gemeenschappelijk gebruik in een buurt, grofweg van 200 kWh tot 10 MWh, waarbij laden en ontladen gebeurt op een manier die de buurt samen kiest. Verrekening loopt dan niet via nieuwe kabels, maar via slimme meters en de administratie van een energieleverancier.

Carol liet zien dat een buurtbatterij voor verschillende doelen kan worden ingezet. Denk aan energiedelen, waarbij opgewekte zonnestroom later onder bewoners wordt verdeeld. Dat is interessant, ook voor mensen die zelf geen zonnepanelen hebben. Daarnaast kan een buurtbatterij helpen om overschotten op te slaan, eigen verbruik te vergroten, pieken in het verbruik op te vangen en in sommige gevallen netcongestie te verzachten. Tegelijk werd er ook een belangrijke nuance meegegeven: een buurtbatterij is bedoeld voor dagopslag, niet voor seizoensopslag. Het is dus geen wonderdoos die zomerzon bewaart tot hartje winter.

Wat ook helder werd, is dat de beste oplossing afhangt van het doel. Wil je energie delen? Dan kan een centrale batterij interessant zijn, mits de transformatoren dat toelaten. Wil je juist pieken opvangen of congestie beperken, dan kan het slimmer zijn om dichterbij de laagspanningskant te werken, bijvoorbeeld met kleinere batterijen per trafo. De situatie op landgoed Stille Wille vraagt dus niet om één standaardantwoord, maar om goed rekenwerk en heldere keuzes. In de

presentatie werden voor Stille Wille verschillende grove scenario's genoemd, van ongeveer 0,5 MWh voor alleen het opvangen van congestiepieken tot rond 1,2 MWh voor zwaardere pieksituaties.

Werkgroep kijkt verder

Goed om te weten is dat dit onderwerp niet uit de lucht komt vallen. Er is inmiddels een werkgroep buurtbatterijen waarin mensen van Stille Wille, KempenStroom en KempenEnergie samen kijken naar de aantrekkelijkheid van buurtbatterijen. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar techniek, maar ook naar plaatsing, regels, onderhoud, verzekering, juridische vorm, belasting, subsidie, benodigde capaciteit en communicatie. Met andere woorden: niet alleen naar de batterij zelf, maar naar het hele speelveld eromheen.

Dat maakt deze bijeenkomst ook zo waardevol. We zijn nog niet op het punt van besluiten nemen, maar wel duidelijk op het punt van serieus onderzoeken. En dat onderzoek gaat verder.

Een geslaagde ochtend met veel stof tot nadenken

De hoge opkomst, de vele vragen en de levendige reacties uit de zaal maakten van 6 juni een bijzonder geslaagde ochtend. Niet omdat alle antwoorden al op tafel liggen, maar juist omdat er open, praktisch en zonder verkooppraatjes is gesproken over wat wél en niet kansrijk is.

Dat past goed bij hoe we op landgoed Stille Wille met dit soort onderwerpen willen omgaan: nieuwsgierig, nuchter en samen.

Hou PEZ dus in de gaten. Dit onderwerp krijgt zeker een vervolg.